

COLECȚIE COORDONATĂ DE
MAGDALENA MĂRCULESCU

*Povestea
noului
nume*

ELENA
FERRANTE

*Povestea
noului
nume*

ROMAN

Traducere din italiană de Cerasela Barbone

literary FICTION

INDICELE PERSONAJELOR ȘI REFERIRI LA ÎNTÂMPLĂRILE DIN PRIMUL VOLUM

Familia Cerullo (familia cârpaciului):

Fernando Cerullo, cizmar, tatăl Lilei. Nu și-a mai trimis fiica la școală după clasele primare.

Nunzia Cerullo, mama Lilei. Apropiată de fiică, nu are suficientă autoritate s-o susțină împotriva tatălui.

Raffaella Cerullo, zisă Lina sau Lila. S-a născut în august 1944. Are șaiszeci și șase de ani când dispare din Napoli fără să lase nicio urmă. Elevă strălucită, scrie la zece ani o poveste intitulată *La fata blu*¹. Abandonează școala după certificatul de absolvire a școlii elementare și învață meseria de cârpaci.

Rino Cerullo, fratele mai mare al Lilei, cârpaci și el. Împreună cu tatăl lui, Fernando, și grație Lilei și banilor lui Stefano Carracci, înființează fabrica de încălțăminte Cerullo. Se logodește cu sora lui Stefano, Pinuccia Carracci. Primul fiu al Lilei poartă numele lui, adică Rino.

Alți copii.

Familia Greco (familia portarului):

Elena Greco, zisă Lenuccia sau Lenù. Născută în august 1944, e autoarea lungii povești pe care o citim. Elena începe s-o scrie în momentul în care află că prietena ei din copilărie, Lina Cerullo, căreia numai ea îi spune Lila, a dispărut. După clasele primare, Elena își continuă studiile cu succes. Se îndrăgostește încă din copilărie de Nino Sarratore, dar își cultivă iubirea în secret.

Peppe, Gianni și Elisa, frații mai mici ai Elenei.

---

¹ În italiană, în original: *Zâna albastră*.

Tatăl, portar la primărie.

Mama, casnică. Mersul ei șchiopătat o obsedează pe Elena.

Familia Carracci (familia lui don Achille):

Don Achille Carracci, căpcăunul din povești, activ pe bursa neagră, cămătar. A fost ucis.

Maria Carracci, soția lui don Achille, mama lui Stefano, a Pinucciei și a lui Alfonso. Lucrează în mezelăria familiei.

Stefano Carracci, fiul defunctului don Achille, soțul Lilei. Administrează averea strânsă de tatăl lui și e proprietar, împreună cu sora lui, Pinuccia, Alfonso și mama lui, Maria, al unei rentabile mezelării.

Pinuccia, fiica lui don Achille. Lucrează în mezelărie. Se logodește cu fratele Lilei, Rino.

Alfonso, fiul lui don Achille. E colegul de bancă al Elenei. E logodit cu Marisa Sarratore.

Familia Peluso (familia tâmplarului):

Alfredo Peluso, tâmplar. Comunist. Acuzat că l-a omorât pe don Achille, a fost condamnat și e la închisoare.

Giuseppina Peluso, soția lui Alfredo. Muncitoare la fabrica de tutun, e devotată copiilor și soțului deținut.

Pasquale Peluso, fiul cel mare al lui Alfredo și al Giuseppinei, zidar, militant, comunist. A fost primul care a observat frumusețea Lilei și care i-a declarat că o iubește. Îi urăște pe frații Solara. E logodit cu Ada Cappuccio.

Carmela Peluso, vrea să i se spună și *Carmen*. Sora lui Pasquale, e vânzătoare la mercerie, dar este angajată imediat de Lila la mezelăria nouă a lui Stefano. E logodită cu Enzo Scanno.

Alți copii.

Familia Cappuccio (familia văduvei nebune):

Melina, o rudă a Nunziei Cerullo, văduvă. Spală scările blocurilor din vechiul cartier. A fost amanta lui Donato Sarratore, tatăl lui Nino. Familia Sarratore a părăsit cartierul tocmai din cauza acelei relații, iar Melina aproape că și-a pierdut mințile.

Soțul Melinei, descărca lăzi în piața de fructe și legume și a murit în împrejurări neclare.

Ada Cappuccio, fiica Melinei. De mică și-a ajutat mama la spălatul scărilor. Grație Lilei, va fi angajată ca vânzătoare în mezelăria din vechiul cartier. E logodită cu Pasquale Peluso.

Antonio Cappuccio, fratele ei, mecanic. E logodit cu Elena și e foarte gelos pe Nino Sarratore.

Alți copii.

Familia Sarratore (familia feroviarului-poet):

Donato Sarratore, feroviar, poet, jurnalist. Mare crai, a fost amantul Melinei Cappuccio. Când Elena merge în vacanță la Ischia și e oaspete în aceeași casă în care locuiește temporar familia Sarratore, e obligată să părăsească în grabă insula ca să scape de hărțuirile sexuale ale lui Donato.

Lidia Sarratore, soția lui Donato.

Nino Sarratore, cel mai mare dintre cei cinci fii ai lui Donato și ai Lidiei. Își detestă tatăl. E un elev strălucit.

Marisa Sarratore, sora lui Nino. Studiază fără mari rezultate ca să devină secretară de firmă. E logodită cu Alfonso Carracci.

Pino, Clelia și Ciro Sarratore, fiii mai mici ai lui Donato și ai Lidiei.

Familia Scanno (familia vânzătorului de fructe):

Nicola Scanno, vânzător de fructe.

Assunta Scanno, soția lui Nicola.

Enzo Scanno, fiul lui Nicola și al Assuntei, și el vânzător de fructe. Lila îl simpatizează încă din copilărie. Legătura lor s-a

creat când Enzo, în timpul unei competiții școlare, a demonstrat o neașteptată pricepere la matematică. Enzo e logodit cu Carmen Peluso.

Alți copii.

Familia Solara (familia proprietarului de cafenea cu același nume):

Silvio Solara, patronul cafenelei, monarhisto-fascist, camorist implicat în negoțul ilegal din cartier. A fost împotriva apariției fabricii de încălțăminte Cerullo.

Manuela Solara, soția lui Silvio, cămătăreasă: în cartier e foarte temut registrul ei roșu.

Marcello și Michele Solara, fiii lui Silvio și ai Manuelei. Fanfaroni, aroganți, sunt totuși iubiți de fetele din cartier, cu excepția, evident, a Lilei. *Marcello* se îndrăgostește de Lila, dar ea îl respinge. *Michele*, puțin mai tânăr decât *Marcello*, e mai rece, mai inteligent, mai violent. E logodit cu *Gigliola*, fata cofetarului.

Familia Spagnuolo (familia cofetarului):

Domnul Spagnuolo, cofetarul cafenelei Solara.

Rosa Spagnuolo, soția cofetarului.

Gigliola Spagnuolo, fata cofetarului, logodită cu *Michele Solara*.

Alți copii.

Familia Airotta:

Airotta, profesor de literatură greacă.

Adele, soția lui.

Mariarosa Airotta, fiica cea mare, profesoară de istoria artei la Milano.

Pietro Airotta, student.

Profesorii:

Ferraro, învățător și bibliotecar. Învățătorul le-a premiat, de când erau mici, atât pe Lila, cât și pe Elena, pentru sârguința lor de cititoare.

Oliviero, învățătoare. A fost prima care și-a dat seama de potențialul Lilei și al Elenei. Lila a scris la zece ani o povestioară intitulată *La fata blu*. Povestea i-a plăcut mult Elenei, care i-a dat-o lui Oliviero s-o citească. Dar învățătoarea, enervată pentru că părinții Lilei au decis să nu-și mai lase fiica să-și continue studiile, nu s-a pronunțat niciodată în legătură cu povestea aceea. Dimpotrivă, a încetat să se ocupe de Lila și s-a concentrat numai pe reușita Elenei.

Gerace, profesor de gimnaziu.

Galiani, profesoară de liceu. E o profesoară foarte cultă, comunistă. Este imediat fermecată de inteligența Elenei. Îi împrumută cărți, o protejează în conflictul cu profesorul de religie.

Alte personaje:

Gino, fiul farmacistului. Este primul logodnic al Elenei.

Nella Incardo, verișoara învățătoarei Oliviero. Locuiește la Barano, Ischia, și a găzduit-o pe Elena într-o vacanță la mare.

Armando, student la Medicină, fiul profesoarei Galiani.

Nadia, studentă, fiica profesoarei Galiani.

Bruno Soccavo, prietenul lui Nino Sarratore și fiul unui industriaș bogat din San Giovanni a Teduccio.

Franco Mari, student.

Tineretea

În primăvara anului 1966, Lila, într-o stare de mare agitație, mi-a încredințat o cutie de metal care conținea opt caiete. A spus că nu le mai putea ține în casă, se temea că soțul o să i le citească. Am luat cutia fără prea multe comentarii, cu excepția câtorva aluzii ironice la prea multa sfoară cu care o legase strâns. În perioada aceea, relația dintre noi era foarte proastă, dar părea că numai eu o consideram așa. Ea, în rarele dăți când ne vedeam, nu manifesta nicio stânjenală, era afectuoasă, nu i se întâmpla niciodată să-i scape un cuvânt ostil.

Când mi-a cerut să jur că nu voi deschide cutia din niciun motiv, am jurat. Dar cum m-am urcat în tren am desfăcut sfoara, am scos caietele și am început să citesc. Nu era un jurnal, chiar dacă apăreau acolo întâmplări detaliate ale vieții ei, începând cu sfârșitul claselor primare. Părea mai curând dovada unei îndârjite autodiscipline de a scrie. Erau multe descrieri: o ramură de copac, lacurile, o piatră, o frunză cu nervurile albe, oalele din casă, diferitele piese ale mașinii de cafea, vasul cu jăratic, cărbunele și mangalul, o hartă amănunțită a curții, șoseaua, scheletul de fier ruginit de dincolo de lacuri, părculețul și biserica, tăierea vegetației din spatele căii ferate, blocurile noi, casa părinților, uneltele folosite de tatăl și fratele ei ca să repare încălțăminte, gesturile lor când munceau, culorile mai ales, culorile fiecărui lucru în diferite momente ale zilei. Dar nu erau doar pagini descriptive. Apăreau cuvinte izolate în dialect și în italiană, uneori cuprinse într-un cerc, fără comentarii. Și exerciții de traducere în latină și în greacă. Și pasaje întregi în engleză despre prăvăliile din cartier, despre mărfuri, despre căruța plină ochi cu fructe și legume pe care Enzo Scanno o muta de pe o stradă pe alta în fiecare zi, ținând măgarul de căpăstru. Și multe considerații despre cărțile pe care le citea, despre filmele

pe care le vedea în sala preotului. Și multe dintre ideile pe care le susținuse în discuțiile cu Pasquale, în pălăvrăgelile noastre. Bineînțeles, desfășurarea nu avea continuitate, dar fiecare lucru ferecat de Lila în scris căpăta o relevanță, astfel că nici în paginile scrise când avea unsprezece sau doisprezece ani n-am găsit niciun rând care să sune infantil.

De obicei, frazele erau de o precizie extremă, punctuația foarte îngrijită, caligrafia elegantă ca aceea pe care ne-o predase învățătoarea Oliviero. Dar uneori Lila, ca și cum un drog i-ar fi inundat venele, părea că nu face față ordinii pe care și-o impusese. Atunci totul devenea obositor, frazele căpătau un ritm foarte agitat, punctuația dispărea. În general, în scurt timp își regăsea un ritm relaxat, clar. Dar se putea întâmpla și să se întrerupă brusc și să umple restul paginii cu desene de copaci răsuciți, munți gheboși și fumegânzi, chipuri amenințătoare. Pe mine m-au fascinat atât ordinea, cât și dezordinea și, cu cât am citit mai mult, cu atât m-am simțit mai înșelată. Cât exercițiu era în spatele scrisorii pe care mi-o trimisese la Ischia cu ani în urmă: de aceea era atât de bine scrisă. Am pus la loc totul în cutie, promițându-mi din nou să nu-mi mai bag nasul.

Dar am cedat repede, caietele emanau forța de seducție pe care Lila o răspândea în jur încă de mică. Vorbise despre cartier, rude, frații Solara, Stefano, fiecare persoană sau lucru cu o precizie nemiloasă. Ce să spun despre libertatea pe care și-o luase cu mine? Cu ce spuneam, cu ce gândeam, cu persoanele pe care le iubeam, chiar cu aspectul meu fizic. Fixase momente decisive pentru ea fără să-i pese de nimic și de nimeni. Iată foarte clară plăcerea pe care o simțise când, la zece ani, scrisese povestioara aceea a ei, *La fata blu*. Iată cu tot atâta claritate cât suferise pentru că învățătoarea noastră Oliviero nu binevoise să spună un singur cuvânt despre povestea aceea, ba dimpotrivă, o ignorase. Iată suferința și furia pentru că eu mersesem la școala medie fără să-mi pese de ea, abandonând-o. Iată entuziasmul cu

care învățase să fie cizmăreasă și sentimentul de revanșă care o incitase să creeze pantofi noi și plăcerea de a realiza prima pereche de încălțăminte împreună cu fratele ei, Rino. Iată durerea din momentul în care Fernando, tatăl ei, spusese că pantofii nu erau bine făcuți. Erau de toate în paginile acelea, dar în special ura față de frații Solara, determinarea teribilă cu care respinsese iubirea celui mai mare dintre ei, Marcello, și momentul în care hotărâse să se logodească în schimb cu blândul Stefano Carracci, mezelarul, care din dragoste voise să cumpere prima pereche de pantofi realizată de ea, jurând că o va păstra pentru totdeauna. Ah, momentul frumos când, la cincisprezece ani, se simțise o domniță bogată și elegantă, la brațul logodnicului care, numai pentru că o iubea, investise mulți bani în fabrica de încălțăminte a tatălui și fratelui ei, fabrica de încălțăminte Cerullo. Și câtă satisfacție simțise: pantofii imaginați de ea în mare parte realizați, o casă în noul cartier, căsătoria la șaisprezece ani. Și ce somptuoasă petrecere de nuntă urmase, cât se simțise de fericită. Apoi Marcello Solara, împreună cu fratele lui, Michele, apăruse în toiul petrecerii încălțat chiar cu pantofii la care soțul ei spusese că ține mult. Soțul ei. Cu ce fel de bărbat se căsătorise? Acum, când totul se terminase, o să-și smulgă fața prefăcută arătându-i-o pe cea oribil de adevărată? Întrebări, și faptele fără spoielile sărăciei noastre. M-am dedicat mult acelor pagini, zile și săptămâni la rând. Le-am studiat, am ajuns să învăț pe dinafară fragmentele care-mi plăceau, pe cele care mă entuziasmau, pe cele care mă hipnotizau, pe cele care mă umileau. În spatele firescului lor era cu siguranță un artificiu, dar n-am știut să descopăr care.

În cele din urmă, într-o seară de noiembrie, exasperată, am ieșit luând după mine cutia. Nu mai rezistam s-o simt pe Lila copleșindu-mă chiar și acum, când eram foarte respectată, chiar și acum, când aveam o viață în afara orașului Napoli. M-am oprit pe podul Solferino să privesc luminile filtrate de o

pâclă geroasă. Am așezat cutia pe parapet, am împins-o ușor, puțin câte puțin, până când a căzut în râu, de parcă era ea, Lila în persoană, căzând, cu gândurile ei, cuvintele, răutatea cu care reacționa la violență cu violență, modul ei de a pune stăpânire pe mine cum făcea cu orice persoană sau lucru, sau eveniment, sau învățătură cu care abia intra în contact: cărțile și pantofii, blândețea și violența, căsătoria și noaptea nunții, întoarcerea în cartier în noul rol de doamna Raffaella Carracci.

2 .

Nu-mi venea să cred că Stefano, atât de amabil, atât de îndrăgostit, îi dăruise lui Marcello Solara semnul Lilei fetiță, amprenta efortului ei asupra pantofilor pe care ea îi născocise.

Am uitat de Alfonso și de Marisa care, așezați la masă, vorbeau între ei cu ochi scânteietori. N-am mai fost atentă la râsetele mamei mele bete. Au pălit muzica, vocea cântărețului, perechile care dansau, Antonio care ieșise pe terasă și, coplesit de gelozie, stătea dincolo de ușa vitrată privind orașul violaceu, marea. S-a estompat chiar și imaginea lui Nino care tocmai părăsise sala ca un arhanghel fără vestitori. Acum o vedeam doar pe Lila care vorbea surescitat la urechea lui Stefano, ea foarte palidă în rochia de mireasă, el fără să zâmbească. Stânjeneala i se întindea de la frunte până la ochi ca o mască albicioasă de carnaval pe chipul aprins. Ce se întâmpla, ce s-ar fi întâmplat? Prietena mea își trăgea soțul de braț cu ambele mâini. Trăgea cu toată puterea și eu, care o cunoșteam bine, simțeam că, dacă ar fi putut, i l-ar fi smuls și ar fi traversat sala ținându-l deasupra capului. Sângele ar fi picurat continuu pe trenă și s-ar fi folosit de braț ca de o măciucă sau o falcă pentru a-i sparge fața lui Marcello cu o lovitură trasă bine. Ah, da, ar fi făcut-o, iar la gândul ăsta inima îmi bătea furioasă și gâtul mi se usca. Apoi

le-ar fi scos ochii celor doi bărbați, le-ar fi smuls carnea de pe oasele feței, i-ar fi mușcat. Da, da, am simțit că voiam, voiam să se întâmple asta. Sfârșitul iubirii și al acelei petreceri insuportabile, fără îmbrățișări într-un pat din Amalfi. Să desființăm pe dată toate lucrurile și oamenii din cartier, să facem măcel cu ei, să fugim, eu și Lila, să mergem să trăim departe, coborând împreună cu veselă risipire toate treptele abjecției, singure, în orașe necunoscute. Mi s-a părut sfârșitul potrivit pentru ziua aceea. Dacă nimic nu ne putea salva, nici banii, nici un trup de bărbat și nici măcar studiul, era mai bine să distrugem totul imediat. În pieptul meu am simțit cum se intensifică furia ei, o forță care era și nu era a mea în același timp, care m-a umplut de plăcerea de a mă pierde. Mi-am dorit ca forța aceea să se reverse în toate direcțiile. Dar mi-am dat seama că mă și speria. Am înțeles abia pe urmă că știu să fiu în mod calm nefericită numai pentru că sunt incapabilă de reacții violente, mă tem de ele, prefer să rămân nemișcată și să devin ranchiunoasă. Lila nu. Când și-a părăsit locul, s-a ridicat cu o asemenea hotărâre, încât a zguduit masa, tacâmurile din farfuriile murdare, a răsturnat un pahar. În timp ce Stefano se grăbea mecanic să oprească limba de vin care curgea spre rochia doamnei Solara, ea a ieșit cu pas sprinten pe o ușă laterală, trăgând de rochie de fiecare dată când se împiedica în ea.

M-am gândit să alerg după ea, s-o strâng de mână, să-i șoptesc hai, hai să plecăm de aici. Dar nu m-am mișcat. S-a mișcat Stefano care, după o clipă de ezitare, a ajuns-o din urmă, trecând printre perechile care dansau.

Am privit în jur. Își dăduseră toți seama că ceva o contrariase pe mireasă. Dar Marcello continua să trăncănească în mod complice cu Rino, ca și cum ar fi fost normal să aibă în picioare pantofii aceia. Nu încetau toasturile din ce în ce mai obscene ale negustorului de metale. Cei care simțeau că se află jos în ierarhia meselor și a invitațiilor continuau cu greu să accepte

situația. În fine, nimeni, în afară de mine, nu părea să-și dea seama de faptul că mariajul abia celebrat — și care ar fi trebuit să dureze până la moartea soților, printre mulți copii, foarte mulți nepoți, bucurii și suferințe, nuntă de argint, nuntă de aur — pentru Lila se afla deja la sfârșit, indiferent de încercările soțului ei de a-i obține iertarea.

3 .

Faptele, pe moment, m-au dezamăgit. M-am așezat lângă Alfonso și Marisa, fără să fiu atentă la trăncănelile lor. Am așteptat semnale de revoltă, dar nu s-a întâmplat nimic. Să pătrund în mintea Lilei era, ca de obicei, dificil: n-am auzit-o urlând, n-am auzit-o amenințând. Stefano a reapărut după jumătate de oră, foarte cordial. Își schimbase costumul, îi dispăruse pata albicioasă de pe frunte și din jurul ochilor. S-a învârtit printre rude și prieteni așteptând să-i vină și soția, iar când ea s-a întors în sală, nemaifiind îmbrăcată în rochie de mireasă, ci într-un costum de călătorie, un taior albastru-pastel, cu nasturi foarte deschiși la culoare și o pălărioară albastră, s-a dus imediat lângă ea. Lila a împărțit dulciuri copiilor, luându-le cu o lingură de argint dintr-un bol de cristal, apoi a trecut printre mese dând bombonierele mai întâi rudelor ei, apoi rudelor lui Stefano. A ignorat întreaga familie Solara și chiar și pe fratele ei, Rino, care a întrebat-o cu un zâmbet neliniștit: „Nu mai ții la mine?” Ea n-a răspuns, ci i-a dat bomboniera Pinucciei. Avea privirea absentă și pomeții mai proeminenți ca de obicei. Când a venit rândul meu, mi-a întins distrată, fără nici măcar un zâmbet complice, coșul de ceramică plin cu dulciuri și înfășurat în tul alb.

Între timp, familia Solara se enervase din cauza impoliteții Lilei, dar Stefano a remediat situația îmbrățișându-i unul câte unul cu o expresie împăciuitoare și murmurând:

— E obosită, trebuie să aveți răbdare.

L-a sărutat și pe Rino pe obraji, iar cumnatul a făcut o grimasă nemulțumită și l-am auzit spunând:

— Nu e oboseală, Ste', aia s-a născut sucită și-mi pare rău pentru tine.

Stefano a răspuns serios:

— Lucrurile sucite se îndreaptă.

Apoi l-am văzut alergând după soția lui care era deja la ușă, în timp ce orchestra răspândea sunete amețite și mulți se înghesuiau pentru ultimele saluturi.

Nicio întrerupere, deci nu urma să fugim împreună pe străzile lumii. Mi i-am imaginat pe miri, frumoși, eleganți, urcând în decapotabilă. În scurt timp ar fi ajuns pe coasta amalfitană, într-un hotel de lux, și orice jignire teribilă s-ar fi transformat într-o bosumflare ușor de înlăturat. Nicio răzgândire. Lila se desprinsese de mine definitiv și, mi s-a părut, pe neașteptate. Distanța dintre noi era într-adevăr mai mare decât mi-aș fi imaginat. Nu *doar* se căsătorise, nu s-ar fi limitat să doarmă cu un bărbat în fiecare seară pentru a se supune riturilor conjugale. Exista ceva ce nu înțelesesem, dar care, în acel moment, mi s-a părut evident. Lila, cedând în fața certitudinii că cine știe ce acord de afaceri fusese pecetluit între soțul ei și Marcello, cu efortul ei de fetiță, recunoscuse că ține la el mai mult decât la orice altă persoană sau alt lucru din lume. Dacă *deja* se dăduse bătută, dacă *deja* înghițise afrontul acela, relația cu Stefano trebuia să fie într-adevăr puternică. Îl iubea, îl iubea ca fetele din romanele ilustrate. I-ar fi sacrificat lui toate calitățile sale pentru tot restul vieții și el nici măcar nu și-ar fi dat seama de sacrificiu. Ar fi fost înconjurat de bogăția de sentimente, de inteligență, de fantezie care o caracteriza fără să știe ce să facă cu ea, ar fi distrus-o. Eu, m-am gândit, nu sunt în stare să iubesc pe nimeni așa, nici măcar pe Nino. Știu doar să-mi petrec timpul citind din cărți. Și m-am văzut pentru o

fracțiune de secundă semănând leit cu un blid deformat în care sora mea, Elisa, dăduse de mâncare unui pisoi până când el nu mai apăruse, iar blidul rămăsese gol și prăfuit pe palier. Acela a fost momentul în care, cu un sentiment acut de anxietate, m-am convins că mersesem prea departe. Trebuie să mă întorc, mi-am spus, trebuie să fac precum Carmela, Ada, Gigliola, Lila însăși. Să accept cartierul, să alung mândria, să pedepsesc trufia, să nu mai umilesc pe cine mă iubește. Când Alfonso și Marisa au șters-o ca să ajungă la timp la întâlnirea cu Nino, am făcut un ocol mare ca s-o evit pe mama și m-am dus lângă logodnicul meu pe terasă.

Eram îmbrăcată prea subțire, soarele apusese și începea să fie frig. Cum m-a văzut, Antonio și-a aprins o țigară și s-a prefăcut că se uită la mare.

— Să mergem, am spus.

— Du-te cu fiul lui Sarratore.

— Vreau să plec cu tine.

— Ești o mincinoasă.

— De ce?

— Pentru că dacă ăla te voia, tu mă lăsași aici fără măcar să-mi spui pa.

Era adevărat, dar m-a enervat că o spunea atât de deschis, fără a fi atent la cuvinte. I-am șuiert:

— Dacă nu-nțelegi că stau aici cu riscul ca dintr-un moment într-altul să vină mama și să mă ia la palme din cauza ta, atunci înseamnă că te gândești doar la tine, că de mine nu-ți pasă deloc.

El a simțit în vocea mea un strop de dialect, a observat fraza lungă, conjunctivele și și-a pierdut calmul. A aruncat țigara, m-a prins de încheietură cu o forță tot mai puțin controlată și a urlat la mine — un urlet ferecat în gât — că el era acolo pentru mine, numai pentru mine, și că eu îi zisesem că trebuia să stea lângă mine mereu, în biserică și la petrecere, eu,

da, și m-ai pus să jur, a horcăit, jură, ai spus, că n-o să mă lași niciodată singură și atunci mi-am făcut costumul și sunt plin de datorii la doamna Solara și ca să-ți fac plăcere, ca să fac cum mi-ai zis tu, n-am stat nici măcar un minut cu mama și cu frații mei: și care e recompensa, recompensa e că m-ai tratat ca pe-un rahat, ai vorbit tot timpul cu fiul poetului și m-ai umilit în fața tuturor prietenilor, m-ai făcut să pic prost, fiindcă pentru tine eu sunt un nimeni, fiindcă tu ești atât de școlită și eu nu, fiindcă eu nu înțeleg lucrurile pe care le spui, și e adevărat, e foarte adevărat că nu le înțeleg, dar, fir-ar a dracului de treabă, Lenù, uită-te, uită-te în ochii mei: tu crezi că îmi poți ordona în mod autoritar, tu crezi că eu nu sunt în stare să spun de-ajuns, dar te înșeli, știi totul, dar nu știi că dacă acum ieși cu mine pe ușa aia, dacă acu' eu îți zic bine și plecăm, dar apoi aflu că te vezi la școală, și cine știe pe unde altundeva, cu împuțitu' cela de Nino Sarratore, eu te omor, Lenù, te omor, și așa că gândește-te, lasă-mă aici imediat, copleșit de disperare, lasă-mă, că e mai bine pentru tine, și între timp mă privea cu ochi roșii și foarte mari și rostea cuvintele deschizând mult gura, zbierându-mi-le fără să zbiere, cu nările dilatate, foarte negre, și pe chip cu o asemenea suferință, încât m-am gândit că poate-și face rău în interior, pentru că frazele, strigate astfel în gât, în piept, dar fără să explodeze în aer, sunt ca niște bucăți de fier ascuțit care-i rănesc plămânii și faringele.

Aveam, în mod nedeslușit, nevoie de acea agresiune. Faptul că m-a apucat de încheietură, teama că o să mă lovească, râul acela al lui de cuvinte dureroase au sfârșit prin a mă consola, mi s-a părut că măcar el ținea mult la mine.

— Mă doare, am șoptit.

El a slăbit încet strânsoarea, dar m-a fixat în continuare cu gura larg deschisă. Voia să-i acord importanță și autoritate, să mă ancorez de el. Pielea din jurul încheieturii îmi devenea vineție.

— Ce hotărăști? m-a întrebat.

— Vreau să stau cu tine, am răspuns, dar încruntată.

A închis gura, ochii i s-au umplut de lacrimi, a privit spre mare ca să aibă timp să și le rețină.

În scurt timp am ieșit amândoi în stradă. Nu i-am așteptat pe Pasquale, pe Enzo, pe fete, n-am salutat pe nimeni. Cel mai important era să nu fim văzuți de mama, așa că am șters-o pe jos. Era deja întuneric. O vreme am mers unul lângă altul fără să ne atingem, apoi Antonio, cu un gest nesigur, mi-a pus un braț în jurul umerilor. Voia să mă facă să înțeleg că aștepta să fie iertat, de parcă vinovatul ar fi fost el. Fiindcă ținea la mine, decisese să considere că în orele pe care, sub ochii lui, seducătoare și sedusă, le petrecusem cu Nino avusese halucinații.

— Ți-am făcut o vânătaie? a întrebat, încercând să mă prindă de încheietură.

N-am răspuns. Mi-a strâns umărul cu palma deschisă, eu am avut un gest de aversiune care l-a îndemnat imediat să slăbească prinderea. A așteptat, am așteptat. Când a încercat să-mi transmită din nou acel semnal al lui de capitulare, mi-am trecut un braț în jurul taliei lui.

4 .

Ne-am sărutat încontinuu, în spatele unui copac, în ușa de intrare a unui bloc, pe străduțe întunecate. Apoi am luat un autobuz, încă unul și am ajuns la gară. Ne-am dus spre lacuri pe jos, continuând să ne sărutăm pe drumul puțin umblat care se întindea de-a lungul căii ferate.

Mă simțeam înfierbântată, chiar dacă rochia era lejeră și frigul serii tăia, cu fiori neașteptați, căldura pielii. Antonio, din când în când, se lipea de mine în umbră, mă îmbrățișa cu o

asemenea pasiune, că îmi făcea rău. Buzele-i ardeau, căldura gurii lui îmi aprindea gândurile și imaginația. Poate că Lila și Stefano, îmi spuneam, sunt deja la hotel. Poate că iau cina. Poate că s-au pregătit pentru noapte. Ah, să dormi lipită de un bărbat, să nu-ți mai fie frig. Simțeam limba lui Antonio agitându-se în gura mea și, în timp ce-mi apăsa sânii peste stofa rochiei, eu îi atingeam sexul printr-un buzunar al pantalonilor.

Cerul era pătat de mici nebulozități de stele deschise la culoare. Mirosul de mușchi și pământ putred al lacurilor pălea în fața parfumurilor dulcele ale primăverii. Iarba era udă, apa bolborosea brusc, ca și cum ar fi căzut în ea o ghindă, o piatră, o broască. Am parcurs o cărare pe care o știam bine amândoi, ducea la un grup de copaci uscați, cu trunchiul subțire și cren-gile rupte aiurea. La câțiva metri distanță era vechea fabrică de conserve, o clădire cu acoperișul distrus, numai din grinzi și table de fier. Am simțit în mine o urgență de plăcere, ceva care mă trăgea din interior ca o panglică de catifea bine întinsă. Voiam ca satisfacerea dorinței mele să fie foarte intensă, capabilă să spulbere toată ziua aceea. Simțeam frecarea aceea continuă în stomac ca pe niște mângâieri și înțepături, în mod plăcut, mai puternică decât în celelalte dăți. Antonio îmi spunea cuvinte de iubire în dialect, mi le spunea în gură, pe gât, insistent. Eu tăceam, tăcusem mereu în timpul acelor întâlniri, oftam numai.

— Spune-mi că ții la mine, m-a implorat la un moment dat.

— Da.

— Spune-mi-o.

— Da.

N-am adăugat altceva. L-am îmbrățișat, l-am strâns cu toată puterea pe care o aveam. Voiam să fiu mângâiată și sărutată în fiecare colțișor al trupului, simțeam nevoia să fiu strivită, mușcată, voiam să rămân fără răsuflare. M-a îndepărtat puțin de el, continuând să mă sărute, și a lăsat o mână să-i alunece

în sutien. Dar nu mi-a ajuns, în seara aia era prea puțin. Toate contactele avute până-n acel moment, pe care el mi le impusese precaut și pe care eu le acceptasem tot atât de precaut, acum mi se păreau insuficiente, incomode, prea rapide. Totuși, nu știam cum să-i spun că voiam mai mult, îmi lipseau cuvintele. În fiecare dintre întâlnirile noastre secrete celebram un ritual mut, etapă după etapă. El îmi mângâia sânii, îmi ridica fusta, mă atingea între picioare și între timp, ca un semnal, mă împingea spre excitația de piele moale și cartilaje și vene și sânge care-i vibra în pantaloni. Dar eu atunci am amânat să-i scot sexul, știam că imediat cum aș fi făcut-o, el ar fi uitat de mine, ar fi încetat să mă atingă. Sânii, șoldurile, fundul, pubisul nu l-ar mai fi ținut ocupat, s-ar fi concentrat numai asupra mâinii mele, adică ar fi înconjurat-o imediat cu a lui ca să mă încurajeze s-o mișc cu ritmul potrivit. Apoi ar fi extras batista și ar fi ținut-o pregătită pentru momentul în care pe gură i-ar fi ieșit un horcăit ușor și din penis lichidul periculos. Atunci s-ar fi retras puțin amețit, rușinat poate, și ne-am fi întors acasă. Un final obișnuit pe care însă acum, în mod neclar, mă grăbeam să-l schimb: nu-mi păsa că rămân însărcinată fără să fiu căsătorită, nu-mi păsa de păcat, de supraveghetorii divini cuibăriți în cosmos deasupra noastră, de Sfântul Duh sau oricine altcineva în locul lui, iar Antonio a simțit asta și s-a dezorientat. În timp ce mă săruta tot mai agitat, a încercat repetat să-mi tragă mâna în jos, dar eu m-am sustras, am împins pubisul spre degetele cu care mă atingea, am împins cu putere și repetat, oftând prelung. El atunci și-a retras mâna și a încercat să-și descheie pantalonii.

— Așteaptă, am spus.

L-am tras după mine spre scheletul vechii fabrici de conserve. Acolo era mai întuneric, mai adăpostit, dar plin de șoa-reci, le-am simțit foșnetul prudent, alergătura. Inima a început să-mi bată foarte puternic, mi-era frică de locul acela, de mine, de nebunia care mă apucase de a-mi șterge din comportare și

din voce sentimentul de stranietate pe care mi-l descoperisem în mine cu câteva ore înainte. Voiam să mă cufund din nou în cartier, să fiu cum fusesem odinioară. Voiam să arunc cât colo studiile, caietele pline de exerciții. Să fac exerciții pentru ce, în fond? Ce puteam deveni în afara umbrei Lilei nu conta deloc. Ce eram în comparație cu ea în rochie de mireasă, cu ea în decapotabilă, cu pălărioara albastră și taiorul pastel? Ce eram aici cu Antonio, pe furiș, între dărăpănături, cu foșnetul șobolanilor în jur, cu fusta ridicată pe șolduri, cu chiloții în vine, maniacă și neliniștită, și vinovată, în timp ce ea se oferea goală, cu detașare seducătoare, în așternuturi de in, într-un hotel cu vedere la mare și-l lăsa pe Stefano s-o violeze, să intre în ea adânc, să-i dea sămânța lui, s-o lase gravidă în mod legitim și fără temeri? Ce eram în timp ce Antonio se lupta cu pantalonii lui și-mi potrivea între picioare, în contact cu sexul meu nud, carnea groasă de mascul și-mi strângea fesele frecându-se de mine, mișcându-se înainte și-napoi, gâfâind? Nu știam. Știam doar că nu eram ce voiam în acel moment. Nu-mi era de-ajuns să se frece de mine. Voiam să fiu penetrată, voiam să-i zic Lilei la întoarcere: nici eu nu mai sunt virgină, ce faci tu fac și eu, nu vei reuși să mi-o iei înainte. Așa că mi-am strâns brațele în jurul gâtului lui Antonio și l-am sărutat, m-am ridicat pe vârful picioarelor, i-am căutat sexul cu al meu, i l-am căutat fără niciun cuvânt, pe încercate. El și-a dat seama și s-a ajutat cu mâna, am simțit că intra puțin, am tresărit de curiozitate și de teamă. Dar am simțit și efortul pe care-l făcea ca să înceteze, ca să-și interzică să împingă cu toată violența pe care o nutrise o după-amiază întreagă și pe care cu siguranță încă o nutrea. E pe punctul de a renunța, mi-am dat seama, și m-am lipit de el ca să-l conving să continue. Dar Antonio, cu un oftat lung, m-a îndepărtat de el și mi-a zis în dialect:

— Nu, Lenù, eu chestia asta vreau s-o fac cum se face cu o soție, nu așa.